

kommunikátumok, de más típusú multimediális szövegek elemzéséhez is. Ez főleg ott lenne használható, ahol az információk egy részét az egyik, más részét a másik médium szolgáltatja, de a teljes jelentést közösen alakítják ki, azonban ügyelni kell arra, hogy ezeket a nagyon is más határokkal rendelkező médiumokat ne kényszerítsük valamiféle Prokrusztesz-ágyba.

Délután a műhely advocatus diaboli-jaként Horányi Özséb magára a multimediális textológia létjogosultságára, illetve kompetenciakörére kérdezett rá. Rámutatott, hogy egy lehetséges multimediális szövegtipológiában legalább két típusú multimediális kommunikátumot kell megkülönböztetnünk: az általa additívnek, illetve produktívnek nevezettek. (Az elsőre példa lehet a plakát, a szószoki előadás vagy a személyi igazolvány (fénykép és szöveg); a másodikra a fotómontázs, vagy a tánc és zene együttese.) Az előadó felvetett olyan diszciplínaépítő metodológiai kérdéseket is, mint például az alulról vagy felülről építkező tudomány problémája, majd röviden vázolta a multimediális textológia egy lehetséges helyét a kognitív tudományok között.

Az utolsó napon Nagy L. János tartott egy rövid előadást az általa vizsgált Weöres Sándor-versek kiasztikus szerkezetéről és szimbolikájáról, majd a műhely munkájával kapcsolatos olyan gyakorlati kérdések kerültek terítékre, mint az ősszel létrehozott Multimediális Textológiai Műhely Alapítvány sorsa, illetve a harmadik konferencia programja, szervezése. Az első konferencián tervbe vett nemzetközi nyári egyetem időpontja 1994-re tevődött át.

A Multimediális Textológiai Műhely harmadik konferenciája előreláthatólag 1993 tavaszán kerül megrendezésre.

Farkas Edit

DISCOURSE AND ARGUMENTATION STUDIES AT THE UNIVERSITY OF AMSTERDAM

A *Szemiotikai szövegtan* 5. kötetében (a 281–283 oldalon) beszámoltunk egy nemzetközi szövegkutató társaság (*Societi for Text and Discourse*) megalakulásáról; az ilyen jellegű tájékoztatók sorát folytatjuk most az Amszterdami Egyetem speciális szövegtani kurzusának bemutatásával.

Az Amszterdami Egyetem meghirdet egy új, átfogó programot a diszkurzus és az argumentáció tudományterületeinek tanulmányozására (DASA), nemzetközileg elismert kutatók közreműködésével egységes keretbe foglalva a diszkurzusanalízis és az argumentációelmélet különböző irányzatait. A szóban forgó diszciplínák, melyek Angliában megkülönböztetett figyelemben részesülnek, progresszív tanulmányozására a DASA kurzusok széles körű, változatos lehetőségeket kínálnak.

A program fő célja, hogy a diszkurzusanalízis és az argumentációelmélet területein szilárd, megbízható elméleti és metodológiai alapot nyújtson a résztvevőknek, mely lehetővé teszi számukra nemcsak az érvelés, a vita, hanem a legváltozatosabb kommunikatív aktusok kontextusában is a nyelvhasználat informatív-társának jobb megértését. Ennek érdekében a diszkurzusok különféle típusai kerülnek vizsgálat alá, a hétköznapi konverzációtól a formális és informális diszkusszióig, az újsághíreken át egészen az argumentatív prózáig.

A program egyrészt áttekintést nyújt a nyelvhasználat deskriptív és normatív

kutatásának legújabb eredményeiről, másrészt feltárja és megvilágítja a diszkurzus-analízis és az argumentációelmélet kutatási témáinak teljes tartományát. Ily módon felöleli a konverzációanalízis, a statisztika, a klasszikus és a modern retorika különböző kérdéseit, a diszkurzusok kognitív és szociálpszichológiai aspektusait, a tömegkommunikációs eszközök, az ideológia és a hatalom, ezzel összefüggésben a manipulatív stratégiák tanulmányozásának kérdéseit, valamint az argumentáció elméleti, logikai és gyakorlati, mindennapi vonatkozásait.

A jelentkezők, résztvevők természetesen változatos programkínálatból választhatnak.

Az egyik lehetőség egy egyéves, tudományos fokozatot nem nyújtó curriculum egyetemi hallgatók vagy diplomások számára, mely az 'egy év külföldön' oklevél megszerzésére jogosít.

A másik lehetőség egy tudományos fokozatot szintén nem nyújtó, individuális program diplomásoknak, amely az elvégzett kurzusok számától függően biztosít vizsgapontokat a résztvevők számára.

Az egyetemi diplomával (első egyetemi fokozattal) rendelkezők hároméves, tanári képesítést (fokozatot) adó programokon vehetnek részt.

A teljes Ph. D. program pedig a tanári képesítéssel rendelkezőknek kíván doktorálási lehetőséget biztosítani az Amszterdami Egyetem Bölcsészettudományi Karán.

A program oktatói a diszkurzusanalízis és az argumentációelmélet nemzetközi hírnű kutatói közül kerülnek ki. Az oktatógárda állandó tagjai: Frans H. van Eemeren, Eveline Feteris, Rob Grootendorst, M. Agnes Haft-Van Rees, Tjark Kruijer, Bert Meuffels, Teun A. van Dijk, Henk Haverkate és Paul Werth; de számos vendégprofesszor is meghívást kap speciális kurzusok megtartására.

Jelentkezési űrlapot és a programról részletes információkkal szolgáló tájékoztatót a következő címről lehet kérni: DASA, Instituut voor Neerlandistiek, University of Amsterdam, Spuistraat 134. 1012 VB Amsterdam. The Netherlands. Tel.: 31-20-5254716, fax: 31-20-5254429.

Fordította: Vass László